

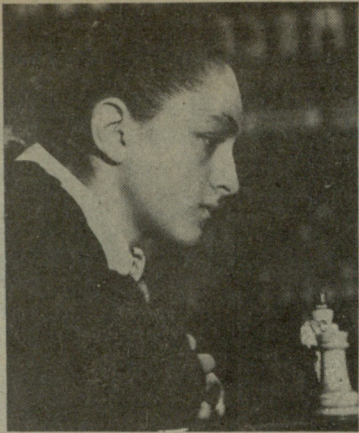
საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

14 თებერვალი, საგზაატი, 1989 წ.

№ 31 (9950) შპსი 3 კპპ.

გაემატა 1934 წლის 13 აპრილიდან

პირველი პრიზი — ქეთევან კახიანი

ბალინში დამთავრებულ მოქალაქე ქალთა საერთაშორისო ტურნირში დიდ წარმატებას მიაღწია თბილისელმა საერთაშორისო ოსტატმა ქეთევან კახიანამ (მწვრთნელი — საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი გიორგი მაჭარაშვილი). ბოლო ტურში კახიანამ დაამარცხა მარსელა ზოლმანოვა, მოაგროვა 12 ქულა და მიუწვდომელი აღმოჩნდა მეტოქეთათვის. მისმა უახლოესმა მღელვარმა ტატიანა ფომინამ ბოლო ტურში ყინვით დაამთავრა შეხვედრა ოტილია ვანცთან და 11 ქულით 11 ადგილი დაიკავა. 10,5 ქულა აქვს III ადგილზე მყოფ სვეტლანა პრუდნიკოვას (ბოლო ტურში მოულოდულოდ ტულია ლაქსონს).

კოაფიციენტით აჯობა

საზრანათის ქალაქ ჰაერში დამთავრდა მოქალაქე ქალთა საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც 11-11 შესაძლებელიდან 8-8 ქულა მოაგროვეს და I-II ადგილები დაიკავეს. ქეთევან კახიანამ (მარცხნივ) და ნონა გაფრინდაშვილი.

წყალში მსტომელთა საკავშირო პირველობა გაზეთ „კომსომოლსკაია პრავდის“ პრიზზე და სსრ კავშირის ჩემპიონატი

ნახტომი, როგორც შეგვაშინა და... ბაბუასარა

პრობის ჩემპიონი, თბილისელი გიორგი ჩოგოვაძე 10-მეტრიანი კოშკის კედლებზე დადგა და უკანასკნელი ნახტომის მოლოდინში გაირინდა. საქმეს ისეთი პირობები უჩანდა, რომ ჩემპიონის ჩემპიონის ოქროს მედლის ბედი გიორგისა და ერეკლე არსენ ჯავახიანს შორის ბრძოლაში უნდა გადაწყვეტილიყო. მანამდე, ბოლო სამი ნახტომის წინ, ჯავახიანი სულ ლიდერობდა და ლიდერობდა, ჩოგოვაძე კი მესამე იყო. მერვე ნახტომი ჯავახიანმა „გააფუჭა“, ჩოგოვაძემ კი პირიქით, შესანიშნავად შეასრულა და პირველი ადგილზე გადაინაცვლა. ერეკლე და თბილისელ სპორტსმენს შორის წონასწორობა არც მეტერ ნახტომს დაუბრუნებია.

კვირას დილით 10-მეტრიანი კოშკიდან გამართულ ასპარეზობაში, „კომსომოლსკაია პრავდას“ პრიზზეც პირველი სამი ადგილი ამავე თანამედროვეობით განაწილდა. ამრიგად, ჩოგოვაძემ ასეთ შედეგს მიაღწია: გაზეთის პრიზზე ორი პირველი ადგილი (3-მეტრიანი ტრამპლინიდან და კოშკიდან ტრამპლინი), საკავშირო ჩემპიონატში თითო ვერცხლისა (3-მეტრიანი ტრამპლინი) და ოქროს (10-მეტრიანი კოშკიდან) მედლები. ერთი სიტყვით, ჩოგოვაძემ აბსოლუტურად საუკეთესო შედეგს მიაღწია. საერთოდ, თბილისელებმა ამ შეჯიბრებაში თუ შეჯიბრებებში ისე იასპარეზეს, როგორც არასდროს. თითოეულმა მათგანმა, შარშანდელთან შედარებით, საგრძობად გაუმჯობესა შედეგი. შეჯიბრებებში: გაზეთის პრიზზე გამართულ ასპარეზობაში ჩოგოვაძის გარდა საპრიზო ადგილებზე გაგიდნენ მისი თანაგუნდლები ანატოლი პოპოვი (მესამე ადგილი 10-მეტრიანი კოშკიდან) და გიორგი შელიუგოვი (მეორე ადგილი 1-მეტრიანი ტრამპლინიდან). ჩემპიონატში თავი გამოიჩინა დიანა მჭედლიძე (ორი მესამე ადგილი I და 3-მეტრიანი ტრამპლინიდან). ამას გარდა, დაწინაურდნენ ჩემპიონი ახალგაზრდებიც, რომლებმაც შარშანდელთან შედარებით წინ გადატრიალეს ნაბიჯები გადადგეს. მაგალითად, თითხმეტი წლის ნანა ნებიერიძემ, რომელიც შეჯიბრების ყველაზე უმცროსი მონაწილე იყო და პირველად გამოდიოდა ასეთი რანგის შეჯიბრებაში, ყველასათვის მოულოდნელად კოშკიდან ტრამპლინი მეტერზე ადგილი დაიკავა გაზეთის პრიზზე და ჩემპიონატში გამოსვლის უფლება დაიმსახურა. ექვთიშვილი არაფერი, ჩემპიონატში ნახევარფინალურაღმდეგ გაიკაფა გზა და საბოლოოდ მეექვსე ადგილზე გაიდა. ან გაიხსენოთ თხუთმეტი წლის გონა გახარია, რომელიც ჩემპიონატში მეორედ გამოდიოდა და მეცხრე ადგილი დაიკავა. ეს შარშანდელთან შედარებით მთელი ათი საფეხურით დაწინაურება გახლავთ. შეჯიბრების შემდეგ ექსპერტთა სსრ კავშირის წყალში მსტომელთა ნაკრების უფროს მწვრთნელს ვალერი კრუტოვს.

ბაღრაძე

თბილისის ქალაქის სასახლეში დასასრულს მიუახლოვდა ასპარეზობის მთავარი მოქალაქე ვაჟთა საკავშირო პირველობა. XIII ტურში თითქმის ყველა პარტია მძაფრ ცაინტოტში წარბართა და მხოლოდ სამი დამთავრდა (ტიმოშენკო-შიროვი — 1:0, ოლი-აგოვანი — 0,5:0,5, საჩჩენკო-ეპიშინი — 0,5:0,5). გადაიღო ულიბინ-დაუტოვის, რუბან-სერბე-

დაკაბული ფინიში

რის, დრევე-გიორგაძის, შაბლოვ-ნევეროვისა და ანასტასიან-როზე-ნტალისის შეხვედრები. შედგა გადაღებული პარტიების დამთავრება. VII ტური: ტიმოშენკო-ანასტასიანი — 0,5:0,5, X ტური: ანასტასიანი-შაბლოვი — 1:0, XI ტური: დაუტოვი-აგოვანი — 1:0, რუბანი-ნევეროვი — 0:1, XII ტური: როზენტალისი-საჩჩენკო — 0,5:0,5, სერბე-ტიმოშენკო — 0,5:0,5.

13 ტურის შემდეგ ლიდერთა შორის არიან: ვალერი ნევეროვი (კიევი), რუსტემ დაუტოვი (მინსკი) — 8,5-8,5, (1-1), აშოტ ანასტასიანი (ერევანი) — 7 (2), ალექსეი დრევე (მოსკოვის ოლქი), ედვარდ როზენტალისი (ვილინუსი) — 7-7 (1-1), მიხეილ ულიბინი (სვერდლოვსკი) — 6,5 (1).

შალვაშიანი - კიშინიძე

ოსლო. დამთავრდა მოციგურაეთა მსოფლიო ჩემპიონატი ქალისკურ მრავალქილში. ოქროს მედალი 23 წლის პოლანდიელმა, ეკოპის ჩემპიონმა ლეო ფსიერმა მოიპოვა — 165,698 ქულა. საბჭოთა სპორტსმენთა შორის საუკეთესო შედეგი ილდარ გარაიევი ჰქონდა (170,569 ქულა), რომელმაც მეტერთმეტი ადგილი დაიკავა.

ზაისბრიტცი

(ავსტრია). ბიატლონისტთა მსოფლიო ჩემპიონატზე საბჭოთა ნაკრებმა ესტაფეტაში (4X7,5 კმ) II ადგილი დაიკავა — 1:29.40,10. ოქროს მედლები კი გდრის გუნდს ხვდა — 1:29.05,0. ერთი დიდი ადრე კი ქალთა სპრინტერული რბენა ჩატარდა 7,5 კილომეტრზე. აქ უძლიერესი ნორვეგიელი ანე ელვებაქი იყო. კიეველ ნატალია პრიკაშიკოვას მესამე შედეგი აღმოაჩნდა.

კიდევ როდენა?

დასკვება კი სინარეპე იყო...

დღეებშიც კი ვერ ნახეს სპორტული ფეხსაცმელი და პიჯამები, სახალხო მოხარების სპორტული ინვენტარი. ქალაქში სპორტული ნაწარმის ყველაზე დიდი ხავერდობიერება №48 სპორტული მაღაზია. აქაც კი თურმე არაა ხანა მოხმარებული ვერ იქნეს 33-დან 88 ზომის ჩაოვლით სპორტულ ფეხსაცმელს, აგრეთვე 40, 42, 44, 46 ზომის პიჯამებს. ფეხსაცმელსაც და პიჯამებსაც შეტვილია მხოლოდ დიდი ზომისას თუ ნახავთ მაღაზიებში, რატომ?

ვაილი

სამთო-მოთხილამურეთა მსოფლიო ჩემპიონატზე ქალთა გიგანტური სლალომი შეიცარიელმა ფრენი შნიდერმა მოიგო. შეჯიბრების ბოლო სახეობა ვაჟთა საციკლი-ალური სლალომი, მაგრამ უკვე ახლავე ცნობილია, რომ შეიქცარის გუნდმა საუკეთესო შედეგს მიაღწია: 3 ოქროს, 5 ვერცხლისა და 3 ბრინჯაოს მედალი.

კორინა დაავადო

შეიცარიელთა დამაჯერებელი გამარჯვებით აღინიშნა ბობსლეისტთა მსოფლიო ჩემპიონატი ოთხადგილიანი ციკლებით რბოლაში. ოთხი ცდის გამში მათ საუკეთესო შედეგი აღმოაჩინდა — 3.34,31. საბჭოთა კვარტეტმა, ამჟერად, მერვე ადგილი დაიკავა.

პასუხი „ლელოს“

ჩინგი ყოველმხრივ მოეხადებულა „სეალოს“

რომ ზემოაღნიშნულ საკითხთან ერთად მომზადდეს და სპორტსა-ხეობის კოლეგიის უახლოეს სხდო-მაზე განხილულ იქნას რესპუბლი-კაში კრივის მდგომარეობა და გა-ნხორციელდეს პრაქტიკული ღო-ნისძიებები შექმნილი მდგომარეო-ბის გაუმჯობესების უზრუნველსა-ყოფად. მიღებული ზომების შესახებ გა-ცნობებთ დამატებით.

ლონდონი

„უემბლი კონფერენს სენტერში“ გამართული შეჯიბრება შატერულ ტანვარჯიშში 16 წლის რიაზანელმა ლარისა მდგველიძემ მოიგო.

„ლელოს“ 31 იანვრისა და 8 თებერვლის ნომრებში გამოქვეყნდა კრიტიკული წერილები (საქვეყნის ჩემპიონატზე“ და „ჩინგი ყოველმხრივ მომზადდებულა „სეალოს“), რომლებიც ახლანან ფრუ-ნეში გამართულ საკავშირო ჩემ-პიონატში რესპუბლიკის მოკრივეთა მონაწილეობის შედეგებს ეხ-ებოდა.

ნაკრები გუნდის მწვრთნელთა სა-ბჭომ იმსჯელა და არადაამკაცო-ფილებლად შეაფასა საქართველოს მოკრივეთა შედეგები. მიღებულია გადაწყვეტილება, რომ ზემოაღნიშნულ საკითხთან ერთად მომზადდეს და სპორტსა-ხეობის კოლეგიის უახლოეს სხდო-მაზე განხილულ იქნას რესპუბლი-კაში კრივის მდგომარეობა და გა-ნხორციელდეს პრაქტიკული ღო-ნისძიებები შექმნილი მდგომარეო-ბის გაუმჯობესების უზრუნველსა-ყოფად.

ლიდერთან მოპოვებული ქულა

კაუნასის „ბანგა“ I ლიგის ლიდერის როლში ჩამოვიდა თბილისში, სადაც ორი მატჩი ჩაატარა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გუნდთან. ამ შეხვედრებამდე „ბანგას“ 30 თამაშიდან 23 ქულა ჰქონდა და ოთხი ქულით უსწრებდა ჟახლოეს მდევარს — დნებროპეტროვსკელ კალათბურთელებს, მასპინძელი სპორტსმენები კი 13 ქულით სატურნირო ცხრილის შუაგულში იმყოფებიან.

ბავშვთა კალათბურთის სასახლეში (კიროვის პარკი) ლიდერთან გამართულ პირველ პაექრობაზე სტუდენტი კალათბურთელები მობილიზებული გამოვიდნენ. დასაწყისში უპირატესობა მათ მხარეს იყო, მა-

გრამ გამოცდილმა „ბანგამ“ ინიციატივა თანდათან ხელთ იგდო და ტაიმი ექვსი ქულის უპირატესობით (49:43) მოიგო.

მეორე ნახევარში ჩვენი კალათბურთელები უფრო გააქტიურდნენ, მათი სროლებიც უფრო ზუსტი იყო. ტაიმის შუაგულსთვის ისინი 10 ქულით დაწინაურდნენ. ლიტველი სპორტსმენები ბევრს ეცადნენ, მაგრამ თამაშში გარდატეხის შეტანა ვერ შეძლეს და დამარცხდნენ — 88:94. ამ დღეს თბილისელთაგან საუკეთესო იყვნენ ო. კორკოტაძე (34 ქულა) და მ. მხეიძე (25), სტუმართაგან — დ. ბელიცკოვი (24).

მეორე მატჩში ლიდერის მოგება უკვე მქვს არ იწყებდა, რადგან სტუმრებს ბურთის პირველი სროლიდან საფრთხილო სასტენამდე თამაშის საღებავი ხელიდან არ გაუშვიათ. პირველი ნახევარში ისინი 15 ქულითაც კი იყვნენ დაწინაურებულნი. ტაიმი მოიგეს 39:28. შეხვედრის შემდეგ ანგარიშში სხვაობა 20 ქულამდე გაიზარდა, რითაც სტუმრები ერთგვარ თვითღამოვნებას მიეცნენ და კინალამ დაისა-

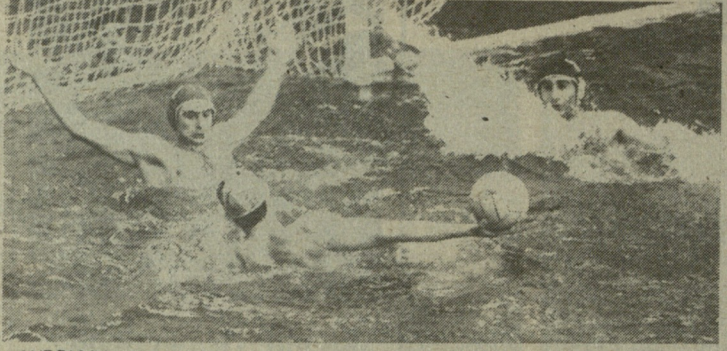
გნენ კიდევ — თამაშის დამთავრებამდე სამწუთნახევრით ადრე „ბანგა“ მხოლოდ 9 ქულით იყო წინ. ჩვენმა კალათბურთელებმა გარდატეხის ეს მომენტი ბოლომდე ვერ გამოიყენეს — ზედმეტად ჩქარობდნენ, ვახშორდა ბურთის მოუხმადებელი ტყორცნები, რაც, ცხადია, მიზანს ვერ აღწევდა. ლიდერთა მატჩი ლოგიკურ დასასრულამდე მიიყვანა — (80:72) (თბილისელმა მ. მხეიძემ 29 ქულა შეისძინა გუნდს, კაუნასელმა ი. იონკუტემ — 23).

შეიძლება კი ლიდერთან მეორე ქულის მოპოვება? თუ გულახდილი ვიქნებით, უნდა ვაღიაროთ, რომ არ შეიძლება. ლიტველი კალათბურთელები ამ შეხვედრაში აშკარად გვავობნიდნენ. ჩვენი სპორტსმენების თამაშში შეუარაღებელი თვალითაც შეინიშნებოდა ტექნიკური და ტაქტიკური ლაფსუსები. ყოველივე ეს კი იმის შედეგია, რომ გუნდი უმეტესად დღეში ერთხელ ვარჯიშობს, ისიც 2 საათს, თამაშის წინ არ ტარდება საწვრთნელი შეკრებები.

ამის შესახებ დიდი ხანია იყვით და ვლაპარაკობთ, მაგრამ ჯერჯერობით საქმე წინ არ მიდის. ამ დღეებში მწყობრში ყველა ჩაღდა ვ. ი. ლენინის სახელობის დარბაზი, სპინდულმა სავარჯიშოდ იქ გადაინაცვლა და იქნებ ამან სასიკეთოდ იმოქმედოს კოლექტივის ტექნიკურ და ტაქტიკურ მომზადებაზე.

კიდევ ერთ მტკივნეულ საკითხს შევხებით. საკავშირო სპორტსახკომის კალათბურთის განყოფილება გადარწმუნებით პირველი ლიგის კალათბურთულ ქალთა გუნდების იუმლემდგენლობები მეორე წრიდან ჩაგზავნა ბრძოლაში. საქართველოს სპორტსმენებმა ფრუზენში ერთი შეხვედრა მოიგეს და ერთი წააგეს, ტრტ-სთან ორივეჯერ მარცხი იწვიეს. იგივე განმეორდა „ბანგასთან“ შეხვედრაში. პირველი მატჩი ჩვენმა გოგონებმა დათმეს 21 ქულით (85:106), მეორეშიც გამანადგურებელი ანგარიშით დამარცხდნენ — 82:125. არადა, ეს ის გუნდია, რომელსაც მეოთხე საკავშირო ახალგაზრდულ თამაშებზე მოუწევს გამოსვლა. მართალია, იქ მათ ძირითადი შემადგენლობიდან ორი „მოთამაშე“ დამატებით (მხეიძე და ყფიძე), მაგრამ ეს დღე ვერაფერი იმედია, თუ ჩვენს მეტოქეებს მთავარი ბირთვი, ბევრად ძლიერი ეყოლებათ. ახალგაზრდულ გუნდს აქედანვე სჭირდება განსაკუთრებული მზრუნველობა.

ვაჟა დანელია.

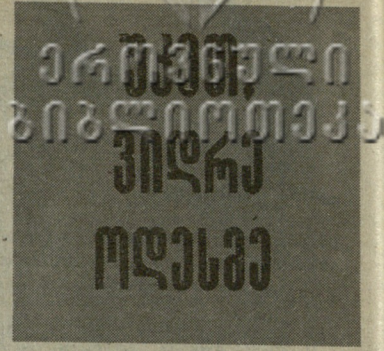

კაუნასსა და ვოლგოგრადში I ტურის შეხვედრები გაიმართა. თბილისის ასკ-ის გუნდი კაუნასის ჯგუფში გამოდიოდა. საუკეთესო შედეგს მიაღწია მასპინძელთა „ბანგამ“, რომელმაც 10 შესაძლებელიდან 7 ქულა მოაგროვა. 6-6 ქულით მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ დუშანბეს გუნდი და მოსკოვის „მაიაის“ კოლექტივები. 4-4 ქულა აქვთ თბილისისა და მარბოლის „აზოვის“ წარმომადგენლებს, ხოლო ალმა-ათის „მედვის“ — 3.

10 შესაძლებელიდან 4 ქულის მოგროვება თბილისელთათვის და-

მაკამაყოფილებლად შეიძლება ჩითვალოს. თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ ჩვენი წყალბურთელები I ლიგაში მეოთხე წელია, რაც გამოდიან და მათ ისეთი კარგი სტარტი, როგორიც წლებს აიღეს, მანამდე არ ჰქონიათ. მაგალითად, მარშან იმავე კაუნასიდან თბილისელები ერთადერთი ქულით დაბრუნდნენ.

კაუნასის ტურში დაწინაურებულ გუნდებთან თბილისელებმა, შეიძლება ითქვას, თავიანთი პოტენციური შესაძლებლობები გამოავლინეს. თუნდაც ის ფაქტი, რომ ჩვენმა წყალბურთელებმა ლიდერ-

ბთან ქულები გაიყვეს, მათ შესაძლებლობებზე მეტყველებს. მასპინძლებთან შეხვედრა დამთავრდა ანგარიშით 7:7, ხოლო დუშანბელელებთან — 9:9. თბილისელებმა სძლიეს „მედვის“ — 11:9, ხოლო „აზოვთან“ და „მაიათან“ დამარცხდნენ (შესაბამისად 10:12 და 4:9).

II ტურის მასპინძლებად თბილისელები მოგვევლინებინა და ვაკის საცურაო აუზში სამი შეხვედრა გაიმართება.

ეს ტური 21 თებერვალს დაიწყება და არმელები, იმედია, თავს არ შეირცხვენენ.

კვირიდან კვირამდე

„პრპვა“ — 6 თებერვალი. „კონფლიქტი კულისებს მიღმა“. მსოფლიო და ოლიმპიური ჩემპიონი ვიაჩესლავ ფეტისოვი იძულებულია ითამაშოს... ფანქრების ფაბრიკის გუნდში.

„იკვსხი“ — 8 თებერვალი. „მოთამაშე მწვრთნელის გულხმობა“. კიევში ემზადებიან ოლეგ ბლოხინის გამოსათხოვარი მატჩისათვის.

11 თებერვალი. „ჩვენი მოკრევეები პროფესიონალებში მიდიან“. ვახუშტის კორესპონდენტის ესაუბრება სსრ კავშირის ნაკრების უფროსი მწვრთნელი კონსტანტინე კობევი.

„ტრუდი“ — 11 თებერვალი. „იოგა: გონებისა და სხეულის დისციპლინა“. ალექსი აკობაშვილს კარგად იცნობს „ლელოს“ მკითხველი. სწორედ მასთან საუბარს გვთავაზობს ვახუშტი.

„სოვეტსკი სპორტი“ — 11 თებერვალი. „ტოტალურ უკანდახევაზე“ და ახრთა პოლიურალზე“. დიდი გამოხმაურება გამოიწვია ეურნალ „ოგონიოკში“ (№3, 1989 წ.) დაბეჭდილმა გარი კასპაროვის წერილმა.

11 თებერვალი. „ოპერაცია „ქორწილი““. ამერიკელი ეურნალი ჯონ დონალდსონისა და ელენა ახმელოვსკაიას შესახებ.

ინვალიდები და სპორტი

ველანი — საპატიო გპარხსუბეზე

როგორც გასული წლის დამდეგს გაცნობდით, საბჭოთა კავშირის სპორტული დელეგაცია ემზადებოდა ყრუ სპორტსმენთა შორის ზაფხულის მსოფლიო ოლიმპიადაში მონაწილეობის მისაღებად. დადგა შეჯიბრების დროც და წლები იანგარს, ახალ ზელანდიას უწვივნენ ჩვენი ქვეყნის უძლიერესი ყრუ სპორტსმენები, რომელთა შორის საქართველოს წარმომადგენლებიც იყვნენ, მათ შორის კლასიკურ ჭიდაობაში საბჭოთა კავშირის ნაკრები გუნდის წევრი რამინ ფოლადაშვილი (82 კგ), რომელმაც ფინალში სძლია ამერიკელ ათლეტს და ოქროს მედალი დასაქვია. ჩვენი რესპუბლიკის სხვა სპორტსმენებმა, თავისუფალი სტილის მოკიდავეებმა ვიქტორ მუსხაივი (57 კგ) და ვალერი კარიბოვი (62 კგ) მესამე ადგილები დაიკავეს და ბრინჯაოს მედალი დასაქვითეს.

სურათებზე (მარცხნიდან): რამინ ფოლადაშვილი, ვიქტორ მუსხაივი, ვალერი კარიბოვი.

ფოტო: კალუაშვილი.

ნახტომი, როგელვას შეგვარება და... გაგვასხარა

ნახტომი, როგელვას შეგვარება და... გაგვასხარა

(დასასრული)

ჩოგოვანამ ამ შეჯიბრებაზე ზოგიერთი ნახტომი საუკეთესოდ არ შეუსრულებია...

საერთოდ, სპორტული სეზონის ამ პერიოდში ჩვენი მსტოლები თავიანთი მომზადების პიკს ვერ აღწევდნენ. მოუხდავად ამისა, ჩოგოვანამ მძაფრ ბრძოლაში იყოჩაღა, მაგრამ იმის გამარჯვება „შეგე“ იმდენად არ მხარავს, რამდენადაც ტრამპლინზე მოპოვებული წარმატება. კარგი წყალში მსტომელი ისე ვერ გახდება, თუ ორივე სახეობაში ბრძოლა არ შეგიძლია. ჩოგოვანამ კი იბრძოლა და ორივეჯერ წარმატებასაც მიაღწია. ეს იმის საწინდარი უნდა იყოს, რომ იგი თავის პროგრამაში, კოშკიდან ხტობაში, წლებს უკეთესი ნახტომებით გავახარებს. ამ ასპარეზობის შედეგების მიხედვით გიორგიმ ეგროპის თასის გათამაშების ორივე სახეობაში გამოსვლის უფლება მოიპოვა. ეს შეჯიბრება ვახაფხულზე, შევიცარიაში გაიმართება. ვახაფხულზე ჩატარდება დიდი საერთაშორისო ტურნირი „ვახაფხულის მერცხლებიც“. თუ აქაც წარმატებით იასპარეზა, მარშან როგოვანზე მსოფლიო თასისათვის ბრძოლაშიც გამოვა.

თქვენი აზრი განსაკუთრებით

ავთანდილ გუარასხვილი.

ქიულოს „პორტრეტი“ უპრინციპული სასლუი

საპარტეველოს ეურნალისტის სახლის საგამოფენო დარბაზში ამჟამად ქიულოს სამყაროა წარმოდგენილი. აშკარად დასაინახი, თითქმის ხელშეუხებელი სპორტის მკვებორად გამაფრთხილებელი გრძობების აპოგეა; გამარჯვების სიხარული, მარცხით გამოწვეული ტკივილი, გულშემატკივართა აღტაცება... ნამდვილად ესთეტიკური სიამოვნებას მოგანიჭებთ ულამაზეს ილუზთა მესიერად ამოტაცებული მომენტები.

ძნელზე ძნელია, რომ თემატურად ასე „დავიწროვებულ“ გამოფენაში დიდ ჭამომსახველობას მიაღწიო, მით უმეტეს, რომ დარბაზში ერთი ადამიანის ნამუშევრებია გამოფენილი. მაგრამ ავტორის, სპორტულ წრეებში თუ გულშემატკივრებში კარგად ცნობილ ალექსანდრე კოტორაშვილის თვალნი და

პროფესიული ოსტატობა წარმატებით სძლეეს ამ რთულ ამოცანას. გამოფენა მერტად საინტერესოდ აღიქმება და დარწმუნებულნი ვართ, თვით სპორტისგან შორს მდგარ ადამიანსაც არ გააბრუნებს გულგრილად.

დარბაზში წარმოდგენილი 90 შავ-თეთრ სურათზე ქართული ძიულოს აღმავალი გზაა წარმოსახული, დაწყებული ლეგენდარულ ფაღვან ანზორ კიკნაძიდან, წლებგანდელი წლის გამარჯვებებით დამთავრებული. „საქმეში“ თუ პორტრეტულ ქანაში დაინახავთ მსოფლიოს ბრწყინვალე მოჭიდვეთა რამდენიმე პლეადას: იამასიტასა და ინიკუშას, ენდოსა და ვაშონს, ვანდერ ვალესა და გრიგორი ვერიჩეის, კიდევ ერთხელ სიამოვნებით გაიხსენებთ ქართველ მოჭიდვეთა ტრიუმფის წუთებს.

ცნობილი ფოტოკურნალისტის ალექსანდრე კოტორაშვილის გამოფენა თავისებური ფოტომემტიანეა მსოფლიოში მეტად აღიარებული თბილისის საერთაშორისო ტურნირებისა, თუმცა იქ სხვა დიდი შეჯიბრებების ფრაგმენტებსაც ნახავთ. ძიულოს არაერთსახოვანი სამყარო ზოგჯერ უცნაური, თვით კომიკური ელემენტებით, კარგად შეუმჩნეველია და ზუსტად აღუბეჭდიდა გამოცდილი ფოტორეპორტიორის თვალს. შეგახსენებთ რომ, ა. კოტორაშვილი საერთაშორისო გამოფენების მონაწილე და ლაურეატიცაა.

გამოფენა, რომელიც სპორტულ ეურნალისტთა ფედერაციისა და თურნალისტის სახლის დირექციის თაოსნობით მოეწყო, 20 თებერვლამდე გასტანს.

გამიარჯვა დირსეულა

ამ დღეებში ამიერკავკასიის რკინიგზის სამტრედიის №13 საშუალო სკოლის სპორტულ დარბაზში გაიმართა მოსწავლეთა საქალაქო სპორტკლასის პროგრამით გათა-

ლისწინებული პირველობა კალათბურთში, რომელშიც ჭაბუკთა 8 კოლექტივი იბრძოდა.

პირველი ადგილი დაიკავა აქაულმა ვ. ჩიქოვანის სახელობის №1

საშუალო სკოლის (ფიზიკური აღზრდის მოსწავლეები ს. მკავანაძე) ნაკრებმა გუნდმა. მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ სამტრედიის № 14 და № 4 საშუალო სკოლების გუნდები.

„ლელოს“ კორ.

ახალი დეზულები პერსპექტივაში

ზარზანდელ სეზონში ყავლი გაუვიდა სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატისა და თასის გათამაშების დებულებას, რომლითაც ჩვენი ოსტატთა გუნდები ხელმძღვანელობდნენ 1986-1988 წლების გათამაშებებში.

სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმმა ამ დღეებში დაამტკიცა უმაღლესი, პირველი და მეორე ლიგების საკავშირო გათამაშებათა დებულება, რომელიც ორი წლითაა გათვალისწინებული.

ახალ დებულებაში აღარაა ის პარაგრაფი, რომელიც უმაღლესი და პირველი ლიგების გუნდებისთვის ფრეთა ლიბიტო ითვალისწინებდა. როგორც პრაქტიკამ ცხადყო, წინასწარი გარიგებით ფრედ დამთავრებული მატჩების საფუძველზე გათვალისწინებულმა ამ ღონისძიებამ არსებითად ვერ გაამართლა და იმ 11 წლის მანძილზე, რაც ეს პუნქტი ჩვენს ფეხბურთში მოქმედებდა, ხშირად აბსურდული მდგომარეობა იქმნებოდა. ფრეთა ლიბიტო ჩვენს უმაღლეს ფეხბურთში 1978 წელს დაკანონდა, პირველი ორი წლის მანძილზე ლიბიტო 8 მატჩს უდრიდა, შემდეგ 10 მატჩამდე გაიზარდა.

სტატისტიკოსებმა გამოიანგარიშეს, რომ 1977 წლის სეზონში უმაღლესი ლიგის შეხვედრათა 58 პროცენტი ფრედ დამთავრდა. ლიბიტის დაწესების მერე, 1978 წელს, ფრეთა რაოდენობა 20 პროცენტით შემცირდა, მაგრამ ეს ლიბიტო შეთანხმებული მატჩების საწინააღმდეგო ღონისძიებად მიიწვი არ ვარგოდა, ვინაიდან საჭიროების შემთხვევაში მატჩებს სულ ილად შექმნილი თანაბრად გაეყოთ ტექნიკური მოგებული და სტუმრად წაგებული მატჩების შედეგად. ფეხბურთის სპეციალისტები, მწვრთნელები, მი-

მომხილველები კატეგორიულად ილაშქრებდნენ ფრეთა ლიბიტის წინააღმდეგ, მრავალი გუნდი დახარალებდა ხელგუნდურ დაწესებული ლიბიტის გამო მხოლოდ იმით, რომ მთელ რიგ კონკრეტულ მატჩებში დიდი მონაწილეობის მიუხედავად ვერ შეძლო გამარჯვების მოპოვება. სტატისტიკოსებმა გამოიანგარიშეს, რომ სწორედ ამის გამო თბილისის „დინამო“ 1979 წელს მოიხილავდა ადგილზე გავიდა, თუმცა შექმნილი ვერცხლის შედეგები მოგებები იყვნენ. მისთვის „დინამოს“ 1986 წელს შესაძლებლობა ჰქონდა ჩემპიონის წოდებისათვის დამატებითი მატჩი ეთამაშა კიევის „დინამოსთან“, მაგრამ ლიბიტის გადაჭარბებული ფრედ დამთავრებული მატჩის გამო გუნდმა ეს უფლება დაკარგა.

ამგვარად, წლებიწინააღმდეგობრივად ფრედ დამთავრებული მატჩების ლიბიტო უმაღლესი და პირ-

ველი ლიგების გუნდებისთვის დებულებიდან ამოღებულია. კონსტრუქციული ცვლილებები მოხდა მეორე ლიგის შეხვედრებშიც, წლებს საგრძობლად გაფართოვდა მისი გეოგრაფია. თუ შერაზ ამ ლიგაში ჩვენი ქვეყნის 169 გუნდი მონაწილეობდა, წლებულს მათი რაოდენობა 195-მდე გაიზარდა, რამდენადმე შეიცვალა ზონების შემადგენლობაც, თუმცა მათი საერთო რაოდენობა უცვლელი დარჩა — 9. ახალ დებულებაში კონკრეტულად მითითებულია, რომ მეორე ლიგის გუნდების წლებიწინააღმდეგო შეხვედრებთან შედეგების მიხედვით 1990 წელს შეიქმნება მეორე ლიგის 3 ზონა თითოეული 22 გუნდის შემადგენლობით. ლიბიტო რესპუბლიკების მიხედვით ასეთია: რსფსრ — 26 გუნდი, უკრაინა — 10, ყაზახეთი და უზბეკეთი — 7-7, ბელორუსია და საქართველო — 3-3, აზერბაიჯანი

ბურთელები. ეს საერთაშორისო ფეხბურთში მტკიცედ დამკვიდრებული პრაქტიკაა. საბჭოთა კლუბები ამჟამად თანაბრად საშინაობას წარმოადგენს სრულ ფინანსურ საფუძველზე და მოთამაშეთა ერთ გუნდიდან მეორეში გადასვლაც საფინანსო არგუმენტაციას ითვალისწინებს. ეს საკითხები შეთანხმებულია ფინანსთა სამინისტროსთან. მაგალითად, გათვალისწინებულია ბავშვთა და მოზარდთა სპეციალიზებული სპორტული სკოლებისა და ინტერნატებისთვის ფულადი კომპენსაციის გადახდა უმაღლესი, პირველი და მეორე ლიგების გუნდების ფეხბურთელებს, თუ რომელიმე ახალგაზრდა ფეხბურთელი კონტრაქტს მოაწერს ხელს კლუბთან, მისმა აღზრდელმა ორგანიზაციამ სწორედ ამ კლუბიდან უნდა მიიღოს განსაზღვრული თანხა. დარწმუნებული ვარ ასეთი ღონისძიება ააძლევეს ბავშვთა შორის მომუშავე მწვრთნელების და ინტერესებს, გააუმჯობესებს მათი მუშაობის ნაყოფიერებას.

2, სომხეთი, ყირგიზეთი, უზბეკეთი, ლიეტუვა, მოლდავეთი, ტაჯიკეთი, თურქმენეთი, უკრაინის თითოეული 1990 წლის ჩემპიონატში ამ ზონების გამარჯვებული გუნდები მოიპოვებენ პირველ ლიგაში თამაშის უფლებას.

და მთავარი: სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმმა მიიღო დამატებითი იმის თაობაზე, რომ საბჭოთა გუნდებს უფლება აქვთ თავიანთი საშტატო განრიგის ფარგლებში ჩარიცხონ ორი უცხოელი ფეხბურთელი საკავშირო შეხვედრებში მონაწილეობისთვის.

უცხოელი ფეხბურთელი კონკრეტულ კანდიდატებს საბოლოოდ დამატაციებს სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმში საბჭოთა ფეხბურთის ინტერესების გათვალისწინებით.

ფახზურთი სანპრთნელი უხვპერაბი

ბათუმის დინამოელებს ახანაგური საერთაშორისო მატჩების გასამართავად ეწვია პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის ქ. ლოდის ლკ. სტუმრებს 3 ახანაგური მატჩის გამართვა აქვთ დაგეგმილი, პირველი 10 თებერვალს შედგა ადგილობრივი ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის სტადიონზე.

თამაშის 30-ე წუთზე ანგარიში სტუმრებმა განსწეს და მშინვე მატჩუბამდე გაათანაბრა ანგარიში — 1:1. ტაიმის მიწურულს დურდიაძემ ვერ გამოიყენა 11-მეტრიანი.

მატჩის მეორე ნახევარი ბათუმელთა სრული სათამაშო და ტერიტორიული უპირატესობით წარიმართა. აკვილაშვილმა 65-ე წუთზე შექმნილ ანგარიშს გაზრდა — 2:1. მასპინძელთა უპირატესობა ამის შემდეგაც ამკარა იყო, მაგრამ თავდასხმელებმა რამდენიმე ხელსაყრელი მომენტი ვერ გამოიყენეს. შეხვედრის მიწურულს სტუმართა ერთ-ერთი კონტრშეტევა გოლით დამთავრდა — 2:2.

დინამოელებმა ასეთი შემადგენლობით თამაშეს: ბალაძე (კუტიბა), გოგიტიძე (ასულაშვილი), მისულაძე, დურდიაძე, ჩიქოვანი, ზედანია (თორღაშვილი), კიკლაშვილი, მაჭუტაძე (მჭედლიშვილი), კაკიაშვილი, ქვანია (მეწკვირი), მიქაშვილი.

ლევან ჰაპხაბაძე.
„ლელოს“ კორ. ბათუმი.

ჟუთაისის „ტორპედო“ ეწვირაში საკონტროლო მატჩი გამართა სოხუმის „დინამოსთან“. სანტერესო შეხვედრა დამთავრდა ქუთაისელთა გამარჯვებით — 2:1.

პარსი უნაღვი

ბანგკოკში დამთავრდა სამეფო თასის ტრადიციული, XX ტურნირი, რომლის ფინალში ერთმანეთს შეხვედნენ ტაილანდის პირველი და რუსეთის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრები გუნდები.

ტაილანდელმა ფეხბურთელებმა ფინალური მატჩი მოიგეს ანგარიშით 3:1 (2:0) და საბატიო თასს დაეუფლნენ.

გორამ სპრისო კდგილზე

ლენინგრადში გაიმართა ნორჩთა საკავშირო ტურნირი ფეხბურთში. შეჯიბრებაში მიწვეული იყო სპორტდის ბავშვთა საფეხბურთო სკოლის გუნდი. სამტრედიელთა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ ასეთ წარმომადგენლობით ტურნირზე (ასპარეზობაში 8 გუნდი მონაწილეობდა) საბატიო მეორე ადგილი დაიკავეს. შეჯიბრებისათვის გუნდი მოამზადა მწვრთნელმა ნ. ჩოგოვიძემ.

იორან ნიკოლაიშვილი.

პროფესიული ფახზურთის საფუძვლებზე

საფახზურთო არდადეგები დასრულდა, 1988 წლის სეზონის დამთავრების შემდეგ სულ მთრე დროც არ იყო გასული, როცა დაიწყო ახალი შეჯიბრებები. წინასწარმომ მზადების გარდა ჩვენი გუნდები ახლა სერიოზულ მატჩებში არიან ჩაბმული, ხოლო სსრ კავშირის პირველი ნაკრები ინტენსიურად ემზადება 1990 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი თამაშებისთვის.

უფლებივე ამასთან დაკავშირებით საკდესის კორესპონდენტი ეწვია სსრ კავშირის სპორტსახეობის ფეხბურთისა და მოკეის სამმართველოს უფროს ვინანსლზ კოლოსკოვს და ვის გაეცნო ახალი სეზონის გეგმები.

— **საბავშირო** ჩემპიონატი 11 მარტს აიღება სტარტს, — თქვა ვ. კოლოსკოვმა, — მაგრამ უკვე 26 თებერვალს დაიწყება სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის თასის მატჩები. ფეხბურთით დაინტერესებულმა ადამიანებმა იციან, რომ წლებიწინააღმდეგო პირველობიდან გაუქმებულია ფრეთა ლიბიტო უმაღლესი და პირველი ლიგების გუნდებისათვის, საკავშირო ჩემპიონატი წლებულს დამთავრდება ადრე, 27 თებერვალს და ეს იმ მიზნით ხდება, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი, დასკრითი თამაშები ჩატარდეს ნორჩალურ სათამაშო მინდვრებზე და არა დახურულ დარბაზებში. სერიოზული კორექტივებია შეტანილი გათამაშების კალენდარში, რომლის პროექტი ვერ კიდევ მარშან დავუგზავნეთ ჩვენი გუნდების მწვრთნელებს, სპეციალისტებს, ვაგითვალისწინეთ მათი შენიშვნები, ყველაფერი გაგაკეთეთ საიმისოდ, რომ კლუბებს ოპტიმალური რეჟიმი შეეუქმნათ არა მარტო შინაური შეჯიბრებების, არამედ კომერციული თამაშებისათვისაც.

ჩვენს სპორტულ საზოგადოებრიობას, რა თქმა უნდა, აინტერესებს სსრ კავშირის საფეხბურთო კავშირის შექმნის პრობლემები. კავშირის წესდების პროექტი პრესაში გამოქვეყნდა კიდევ, მაგრამ მის ბევრი ხარვეზი აღმოუჩინეს, რაც კავშირის დამფუძნებელ კრებაზე ნათლად გამოიყვანდა. მისი ერთ-ერთი მთავარი ხარვეზი იყო ფინანსური პრობლემები. კავშირის სპორტული საზოგადოებრიობისა და მწვრთნელების მიერ მოხდის დაფინანსება, რომელიც უზრუნველყოფს მატჩების დასრულებას და მატჩების შემდეგ მატჩების დასრულებას. მათ ბევრი რამ გააკეთეს სამამულო ფეხბურთის განვითარებისთვის და უფლება აქვთ ღირსეულადაც წარადგინონ საბჭოთა სპორტი უცხოეთში. მაგრამ, გარდა ამისა, როგორც უკვე, ახლა უფლება გვაქვს საბჭოთა კლუბებშიც მოვიწვიოთ ძლიერი უცხოელი ფეხ-

ბურთელები. ეს საერთაშორისო ფეხბურთში მტკიცედ დამკვიდრებული პრაქტიკაა. საბჭოთა კლუბები ამჟამად თანაბრად საშინაობას წარმოადგენს სრულ ფინანსურ საფუძველზე და მოთამაშეთა ერთ გუნდიდან მეორეში გადასვლაც საფინანსო არგუმენტაციას ითვალისწინებს. ეს საკითხები შეთანხმებულია ფინანსთა სამინისტროსთან. მაგალითად, გათვალისწინებულია ბავშვთა და მოზარდთა სპეციალიზებული სპორტული სკოლებისა და ინტერნატებისთვის ფულადი კომპენსაციის გადახდა უმაღლესი, პირველი და მეორე ლიგების გუნდების ფეხბურთელებს, თუ რომელიმე ახალგაზრდა ფეხბურთელი კონტრაქტს მოაწერს ხელს კლუბთან, მისმა აღზრდელმა ორგანიზაციამ სწორედ ამ კლუბიდან უნდა მიიღოს განსაზღვრული თანხა. დარწმუნებული ვარ ასეთი ღონისძიება ააძლევეს ბავშვთა შორის მომუშავე მწვრთნელების და ინტერესებს, გააუმჯობესებს მათი მუშაობის ნაყოფიერებას.

გარანტირებულია, აგრეთვე, შესაბამისი ანაზღაურებანი იმ გუნდებისთვის, ვის მოთამაშეებსაც მიიწვევენ სხვადასხვა ნაკრებ გუნდებში. ეს ღონისძიებაც საგუნდო მართებულთა, ვინაიდან კლუბი გარკვეული ხნით კარგავს თავის საუკეთესო ფეხბურთელს, რთულ სიტუაციაში ვარდება, ამიტომაც მას უნდა ჰქონდეს დანაკარგის ანაზღაურების შესაძლებლობა.

ამიერიდან ფულს გადაიხდინან ის გუნდებიც, რომლებიც სხვა კლუბებიდან მიიწვევენ ფეხბურთელებს, თანაც, რაც უფრო მაღალი კვალი იფრეციისაა ფეხბურთელი, მით უფრო მეტი იქნება ანაზღაურებელი თანხა. ასეთი ანაზღაურება, კერძოდ, გათვალისწინებულია პირველი და ოლიმპიური ნაკრები გუნდების წევრთათვის. მოვიყვან კონკრეტულ მაგალითს: გადავიდ, ვთქვით, ლენინგრადის „ზენიტის“ მოთამაშე დიმიტრიევი მოსკოვის „დინამოში“, ამიტომაც მოსკოველებმა მის საფასურად ლენინგრადის კლუბს 50 თასის მანეთი უნდა გადაუხადონ. იმედოვნებ, ამგვარი ფინანსური გარიგებანი ბევრ მწვრთნელს ხელს ააღებინებს მოუფიქრებელი, ნაჩქარევი მოპოვებებისათვის.

ნანსური პრობლემები. კავშირის სპორტული საზოგადოებრიობის სპონსორები, შესაბამისი პოლიგრაფიული ბაზა საკუთარი ქურნალის ან გაზეთის გამოცემად, არის სინდრელები ფეხბურთის პროფესიული სტატუსის თვალსაზრისითაც. პროექტის ახალ დებულებაზე ამჟამად დამფუძნებელი კომისიის წევრები მუშაობენ, აბრილი გაიმართება ახალი კონფერენცია, დებულებაც იქ დამტკიცდება და ხელმძღვანელორგანიზაციასაც აირჩევენ.

ჩვენი სპორტული საზოგადოებრიობის შემოფთებას იწვევს უცხოეთის კლუბების საბჭოთა ფეხბურთელთა ექსპორტის სწრაფი ტემპები, როცა საბჭოთა ფეხბურთელი საზოგადოებრიობის პროფესიული კლუბში გადადის, ჩვენ ვითვალისწინებთ გულშემატკივართა ინტერესებსაც და საბჭოთა სპორტის პრობლემურ საკითხებსაც. ფეხბურთელს უცხოეთის კლუბში რომ ვაგზავნით, მხედველობაში ვღებულობთ მის ასაკს, სამამულო ფეხბურთის განვითარებაში გაწეულ ღვაწლს. ვფიქრობთ, არ იქნებოდა მიზანშეწონილი შინ გაგვეჩერებინა გავრილოვი, შავლო, ხიდიატულინი, ბლოხინი, ბუიოაიკი, დასაივი, ზავაროვი. მათ ბევრი რამ გააკეთეს სამამულო ფეხბურთის განვითარებისთვის და უფლება აქვთ ღირსეულადაც წარადგინონ საბჭოთა სპორტი უცხოეთში. მაგრამ, გარდა ამისა, როგორც უკვე, ახლა უფლება გვაქვს საბჭოთა კლუბებშიც მოვიწვიოთ ძლიერი უცხოელი ფეხ-

ბურთელები. ეს საერთაშორისო ფეხბურთში მტკიცედ დამკვიდრებული პრაქტიკაა. საბჭოთა კლუბები ამჟამად თანაბრად საშინაობას წარმოადგენს სრულ ფინანსურ საფუძველზე და მოთამაშეთა ერთ გუნდიდან მეორეში გადასვლაც საფინანსო არგუმენტაციას ითვალისწინებს. ეს საკითხები შეთანხმებულია ფინანსთა სამინისტროსთან. მაგალითად, გათვალისწინებულია ბავშვთა და მოზარდთა სპეციალიზებული სპორტული სკოლებისა და ინტერნატებისთვის ფულადი კომპენსაციის გადახდა უმაღლესი, პირველი და მეორე ლიგების გუნდების ფეხბურთელებს, თუ რომელიმე ახალგაზრდა ფეხბურთელი კონტრაქტს მოაწერს ხელს კლუბთან, მისმა აღზრდელმა ორგანიზაციამ სწორედ ამ კლუბიდან უნდა მიიღოს განსაზღვრული თანხა. დარწმუნებული ვარ ასეთი ღონისძიება ააძლევეს ბავშვთა შორის მომუშავე მწვრთნელების და ინტერესებს, გააუმჯობესებს მათი მუშაობის ნაყოფიერებას.

გარანტირებულია, აგრეთვე, შესაბამისი ანაზღაურებანი იმ გუნდებისთვის, ვის მოთამაშეებსაც მიიწვევენ სხვადასხვა ნაკრებ გუნდებში. ეს ღონისძიებაც საგუნდო მართებულთა, ვინაიდან კლუბი გარკვეული ხნით კარგავს თავის საუკეთესო ფეხბურთელს, რთულ სიტუაციაში ვარდება, ამიტომაც მას უნდა ჰქონდეს დანაკარგის ანაზღაურების შესაძლებლობა.

ამიერიდან ფულს გადაიხდინან ის გუნდებიც, რომლებიც სხვა კლუბებიდან მიიწვევენ ფეხბურთელებს, თანაც, რაც უფრო მაღალი კვალი იფრეციისაა ფეხბურთელი, მით უფრო მეტი იქნება ანაზღაურებელი თანხა. ასეთი ანაზღაურება, კერძოდ, გათვალისწინებულია პირველი და ოლიმპიური ნაკრები გუნდების წევრთათვის. მოვიყვან კონკრეტულ მაგალითს: გადავიდ, ვთქვით, ლენინგრადის „ზენიტის“ მოთამაშე დიმიტრიევი მოსკოვის „დინამოში“, ამიტომაც მოსკოველებმა მის საფასურად ლენინგრადის კლუბს 50 თასის მანეთი უნდა გადაუხადონ. იმედოვნებ, ამგვარი ფინანსური გარიგებანი ბევრ მწვრთნელს ხელს ააღებინებს მოუფიქრებელი, ნაჩქარევი მოპოვებებისათვის.

იტალია-90 უხვარჩევი მატჩები

შესარჩევი გგუფში ამჟამად 3 ტურის შემდეგ 5-5 ქულით ლიდრობენ შოტლანდიისა და იუგოსლავიის გუნდები.

კიბროსისა და შოტლანდიის გუნდების ამ შეხვედრის დროს ლიმალოს სტადიონზე დიდი უწყისობიანი მოხდა. მატჩის მსახი აბრალებენ, რომ მან სათამაშო დროს გადატარება და სწორედ მაშინ გავიდა გადამწყვეტი ბურთი კიბროსელთა კარში. ამან გულშემატკივართა აღშფოთება გამოიწვია, მაყურებლები გადაცივიდნენ მინდორზე და შეუტრეს არბიტრს ზიგფრილ იქშენს (გდრ). მსახი დაშა-

რტი გაიტანა გოლში და ერთი გოლსტანდა. შესარჩევი გგუფში ამჟამად 3 ტურის შემდეგ 5-5 ქულით ლიდრობენ შოტლანდიისა და იუგოსლავიის გუნდები.

კიბროსისა და შოტლანდიის გუნდების ამ შეხვედრის დროს ლიმალოს სტადიონზე დიდი უწყისობიანი მოხდა. მატჩის მსახი აბრალებენ, რომ მან სათამაშო დროს გადატარება და სწორედ მაშინ გავიდა გადამწყვეტი ბურთი კიბროსელთა კარში. ამან გულშემატკივართა აღშფოთება გამოიწვია, მაყურებლები გადაცივიდნენ მინდორზე და შეუტრეს არბიტრს ზიგფრილ იქშენს (გდრ). მსახი დაშა-

ვდა, საქმეში პოლიცია ჩაერია, შოტლანდიელი ფეხბურთელები მხოლოდ გაძლიერებული დაცვის მეოხებით გაიყვანეს მინდვიდან. საქმეს იძიებს ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაცია.

პროკის ზონა, VI ჯგუფი

ბელფასტი. მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩში ესპანელი ფეხბურთელები აქ ჩრდილოეთ ირლანდიის ნაკრებს შეხვედნენ და გაიმარჯვეს (2:0). სტუმრებმა ანგარიში უკვე მე-3 წუთზე გახსნეს, ეს შეძლო გუნდის მცველმა ანდრინუამ, მატჩის დამთავრებამდე 6 წუთით ადრე კი მანოლომ მეორე გოლი გაიტანა.

ბათამაშავის ცხრილი

გუნდი	თ.გ.წ.	ბ. ქ.
ესპანეთი	4 4 0	10-0 8
უნგრეთი	2 1 1 0	3-2 8
ჩრ. ირლანდია	5 1 1 3	8-7 8
ირლანდია	2 0 1 1	0-2 1
მალტა	8 0 1 2	2-7 1

უცხოეთის აგზაში

პროკის საფეხბურთო ასოციაციითა კავშირის სადისციპლინო კომისიამ 4-4 თასის შევიცარიული ფრანკეთ დასაჯარბა პოლონეთის კლუბები გკს (კატოვიცი) და „ლეგია“ (ვარშავა).

სანქცია იმითაა გამოწვეული, რომ ევროპის შარზანდელ საკლუბო გათამაშებებში ამ კლუბებმა საჭირო ორგანიზაცია ვერ გაუკეთეს პრესცენტრების მუშაობას თავიანთ ქალაქებში. 5 თებერვლის კავ-

ტოვიციეს გკს ლებულობდა შოტლანდიის „გლზგო რენჯერსს“, ხოლო ვარშავის „ლეგია“ — გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის „ბაიერნს“.

„პროკის“ არგენტინელი ფორვარდი კლაუდიო ჩინცია ვერ მიიღებს მონაწილეობას თავისი ქვეყნის ნაკრების მატჩებში, რომლებიც მარტში გაიმართება (საბურთე ამერიკის პირველობაზე). ამის მი-

ზეზია „ბოლონიასთან“ კალენდარულ შეხვედრაში მიღებული მიმე ტრავმა.

სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონი, საკონტინენტაშორისო თასის მფლობელი, ურუგვაელი ერნესტო გიდალი „პენაროლიდან“ ესპანეთის „ლას პალმასში“ გადავიდა.

წელიწადს ითამაშებს „მილუოლიში“. ამისათვის კლუბმა მას 1 მილიონი ფუნტი გადაუხადა.

სსრ კავშირის
ჩამოყალიბდა
კალათბურთში

კავანში

არ შედგა

გამართა უმაღლესი ლიგის კალათბურთულ ვაჟთა მორიგი მატჩები.

კიპივი. ადგილობრივ „სტროიტელთან“ პირველ შეხვედრაში დამარცხების შემდეგ მოსკოვის არმიულეები რეკონსტრუქციის იყვნენ განწყობილნი. მაგრამ იგი არ შედგა იაფი და ისევე კივიის კალათბურთულთა მიხედვით. მოკვლელებმა გეოგრაფი რეალური ვერ დაუბრუნებინებინეს „სტროიტელის“ სწრაფ შეტევებს და მეორე შეხვედრაშიც დამარცხდნენ — 86:98 (38:42). ამჯერადაც გამოიჩინა თავი კივიელმა ვოლკოვმა, რომელმაც ორი შეხვედრის განმავლობაში კოლეგების 40 ქულა შესძინა.

ესკა-მ წლებადღეს ჩემპიონატში უკვე მეექვსე შეხვედრა წააგო. არა და, მას ჯერ კიდევ ოთხი მატჩი აქვს ჩასატარებელი კუნძის „ქალაქისთან“.

ბალინი. „კალევა“ მეორე შეხვედრაში მოულოდნელად ვიფს-სა-ტურნიორ ცხრილში მეხუთე ადგილზე დამკვიდრდა. ვიფს-ს დღეისთვის ყველაზე მეტი მატჩი აქვს ჩატარებული (27) და დაკარგულიც ყველაზე ბევრი ქულა აქვს (23 დამარცხება).

ვილნიუსი. „ქალაქისი“ ერთ-ერთად რამდენიმე ფრონტზე იბრძვის და, წარმოიდგინეთ, საკმაოდ წარმატებითაც. „სტატისთან“ პირველი ორთაბრძოლა კაუნასელმა კალათბურთელებმა ჩვეული ოსტატობით ჩაატარეს და სასურველ მიზანსაც მიაღწიეს — 113:81 (53:43).

ლინიზბადი. ადგილობრივმა „სპარტაკმა“ მოსკოვის „დინამოს“ უმასპინძლა და ორთავე შეხვედრა თითქმის ერთნაირი ანგარიშით დათმო — 80:91 (46:40) და 82:91 (41:49).

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა	13	თებერვლისათვის
„დინამო“ (მოსკ.)	28	18 10 46
„უალა“ (კაუნ.)	19	18 1 37
ახვ. (კალა-აიფ)	22	15 7 38
ესკა	21	15 6 36
„კალევი“ (ტალ.)	24	11 13 35
„სტროიტ.“ (კიევი)	18	15 3 33
„დინამო“ (თბ.)	24	8 16 32
„სტატისა“ (ვილ.)	21	10 11 31
ვიფს (რია)	27	4 23 31
„სპარტაკი“ (ლენ.)	24	6 18 30
რტი (მინსკი)	20	8 12 28
„შახტ.“ (დონ.)	20	6 14 26

დეილ კლისი — საუბათასო სნაიპერი

პიუსტონი (აშშ, ტენასის შტატი). როგორც ვიუნივერსიტეტი, აქ გამართა პროფესიონალ კალათბურთულ ტრადიციული კონკურსი შორი მანძილიდან სროლებში. ორგანიზატორებმა იგი დაამთავრეს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის „ვარსკვლავთა“ ასევე ტრადიციულ მატჩს, რომელიც წლებული უკვე ოცდამეცხრამეტე წელია.

კონკურსების ისტორიაში შეჯიბრებაში პირველად მონაწილეობდნენ უცხოელი კალათბურთელები. ეს პირველი კაუნასის „ქალაქისის“ წევრს რიჩის კურტიანიტისადაც ხვდა. პროგრამის თანახმად, ყოველ მთავარსა და წითლის განმავლობაში უნდა ესროლა კალათში ბურთი ექვსმეტრიანი ზონიდან. კურტიანიტის ბრძოლას ფინალში გამოეთიშა. გამარჯვება კი „სიეტლ სუპერსონის“ მთავარსა და დელ კლისს ხვდა, რომელმაც წუთში 17-ჯერ ზუსტად ისროლა ბურთი კალათში.

სეზონის მონახაზი

ანუ გაიტანით — „მიზნით“

საბოლოო რეგისტრაციისათვის უმთავრესი საშინაო შეჯიბრება — საკავშირო ჩემპიონატი წელს 26-ედ ეწყობა. გარდა ამისა, გათამაშდება საკავშირო თასი, ქვეყნის ნაკრები კი საერთაშორისო მატჩებში მიიღებს მონაწილეობას.

ჩემპიონატში კვლავაც ორ — უმაღლეს და პირველ ლიგად დაყოფილი 24 გუნდი გამოვა. მათ შორის ხუთ-ხუთი წარმომადგენელი ეყოლებათ რუსეთსა და უკრაინას, ოთხ-ოთხი — საქართველოსა და მოსკოვს, კიდევ ხუთი რესპუბლიკა და ლენინგრადი კი ტურნირში მხოლოდ თითო გუნდით წარდგება. საქართველოს ღირსებას უმაღლეს ლიგაში დაიცავს სსრკ ორგზის ჩემპიონი ქუთაისის „შენეგები“ და თბილისის „ელმავალი“, ხოლო პირველ ლიგაში თბილისის გუნდები — საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სამმართველოს „მიზნი“ (ყოფილი სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის „შეგარდენი“) და არმიის სპორტული კლუბი.

ჩემპიონატი აპრილის შუახანს დაიწყება და ოქტომბრის დამდეგს დამთავრდება. გათამაშების სისტემა შარშანდელის ანალოგიურია: უმაღლესი ლიგის გუნდები ამჯერადაც სამ ეტაპად იასპარეზებენ, პირველი ლიგისა — ორად. ეგვა მხოლოდ, რომ შეიცვალა მესამე ეტაპის ანგარიში ჩასათვლელი მატჩების შერჩევის კრიტერიუმი. თუ შარშან გუნდებს მეორედ *მესამე ეტაპზე მხოლოდ ორ ურთიერთშეხვედრაში მოგროვდნენ „ოქროს ქულები“ მიჰყვებიან (რაც ლიდერებს ჩემპიონატის საწყის ეტაპებზე მოპოვებულ უპირატესობას ართმევდა და იძულებულს ხდიდა მათ, მოკლე შეჯიბრებაში თავიდან დაემტკიცებინათ თავიანთი სიძლიერე), წელს მონაწილეებს გათამაშების საბოლოო ცხრილში მეორე და მესამე ეტაპებზე ნათამაშევი

ათივე მატჩის შედეგი ჩაეთვლებათ. ეს სიხლე, რაღა თქმა უნდა, სატურნირო ბრძოლას კიდევ უფრო გაამძაფრებს, გამოიჩინებს მეორე ეტაპზე „სალოლო“ მატჩების გამართვის შესაძლებლობას (ალბათ გენსიმებთან, რომ შარშანდელი ჩემპიონატის მეორე ეტაპზე მრავალად იყო მატჩები, რომელთა მოგება-წაგება გუნდებს „კამათის მღერად უჩნდათ“), მაგრამ ამავდროულად იგი მნიშვნელოვან შინაგან წინააღმდეგობასაც შეიცავს: გათამაშების საბოლოო ცხრილში თითოეულ გუნდს შეიძლება ნაცვლად მხოლოდ ხუთ მეტოქესთან ნათამაშევი ორ-ორი მატჩის შედეგი ჩაეთვლებოდა, სხვადასხვა მეტოქეებთან შეჯიბრებით მიღებული მაჩვენებლების მიხედვით გუნდების ერთიანი კლასიფიკაცია კი უმოკლეს და გაუმართლებელია.

სერიოზული ხარვეზებია გათამაშების კალენდარშიც. საქართველოს გუნდებს აპრილში ერთთავად შინ მოუწევთ თამაში, მაის-ივნისში კი შეიძლება ტურნეს გამართვა, რომლის დროსაც სტუმრად ზედიზედ ცხრაჯერ უნდა ითამაშონ. პირველი ეტაპის ბოლო ტურს (რომელმაც ჩემპიონატის ორგანიზატორებს მეორე ეტაპისათვის ქვეყნელების შემადგენლობა უნდა დააზუსტებინოს) ბოლოსწინააგან სამი კვირა აშორებს, მეორე ეტაპისაგან კი — შეიძლება დღე, ესეც, უთუოდ, პარალელურად: გუნდებს თითქმის ერთი თვის განმავლობაში არ ეცოდინებათ მომდევნო მატჩების ზუსტი ვანრიგი, რაც, სხვა სინამდვილესთან ერთად, მატჩებზე გასამაზრებელი ბილეთების შოვნას პრობლემადაც აქცევს.

ბოლო წლებში საკავშირო თასის გათამაშება როგორც მეორეხარისხოვან შეჯიბრებად იქცა, ჩემპიონატთან დაკავშირებით. საგულბნობა, კიდევ ერთი პარალელი: 1987 წელს

თასის გათამაშების დასკვნითი ეტაპი წრიული სისტემით მოეწყო, ჩემპიონი კი ფინალური მატჩების სერიამ გამოაჯანყდა. მოკლედ, ყველაფერი თავდაყირა იდგა: თასი ჩემპიონატისებურად თამაშდებოდა, თავად ჩემპიონატი კი — თასის ეტარ. წელს ამგვარი შეუსაბამობა გამოსწორდა: ჩემპიონატზე უკვე მოგახსენებ, რაც შეეხება თასის გათამაშებას, მისი დასკვნითი ეტაპი (მეორედიფინალიდან მოყოლებული) ოლიმპიური სისტემით ჩატარდება — მეტოქეები ურთიერთობას თითო თამაშში გაარკვევენ, რომლის გამართვის ადგილიც საგანგებო წილისყრით განისაზღვრება. რაც შეეხება გათამაშების საწყის ეტაპს, იგი ოთხ ქვეჯგუფად გამოერთება. თითოეულ ქვეჯგუფში ექვსი გუნდი ითამაშებს. ეს ტურნირები მატჩის დამლევს მოეწყობა თბილისში, ქუთაისში, ფეოდოსიასა და ტაშკენტში. საქართველოს გუნდები თავთავიანთ ქალაქებს ქვეჯგუფებში იასპარეზებენ, რაც მათ კარგ პერსპექტივას უქადის. ვინაიდან მეორედიფინალში გასასვლელად ქვეჯგუფის პირველ ოთხეულში მიხვედრაც კმარა, ამიტომ, საფიქრა-

ლია, რომ ეს ტურნირები ჩემპიონატისათვის მზადყოფნის შემოწმება უფრო იქნება, ვიდრე სერიოზული ასპარეზობა.

ქვეყნის ნაკრებებს საერთაშორისო შეხვედრებში განიჭა პირველით ნაწილობრივად ცნობილი, საქე ისაა, რომ საქართველო ფედერაციამ შარშან, დეკემბერში ერთი პირობა გადაწყვიტა რეგბის საერთაშორისო საბჭოში (იზბ), მოკავშირე წევრად შესვლა, მაგრამ საკავშირო სპორტ-საკომს აუცილებელი საბუთი იზბის სამდივნოსათვის ჯერაც არ გაუშვანია. ამიტომ 1991 წლისათვის „ხუთი ერის პირველობის ქვეყნებში“ დაგეგმილი მსოფლიო თასის მეორე გათამაშების შესარჩევ შეჯიბრებებში ჩვენი ნაკრების მონაწილეობის შესაძლებლობა გაურკვეველი რჩება. მიუხედავად ამისა, ნაკრებს მაინც აქვს კონკრეტული გეგმა და მიზანი: თუ 20 მაისს საფრანგეთში ერთ-ერთ იქაურ ნაკრებთან (თუ რომელიმე, დღესაც ვერაზენ იტყვის დაბეჭდვით) სამოყვარულო რეგბის საერთაშორისო ფედერაციის (ფიზა) 1987-89 წლების პირველობის ბოლო მატჩს არ წააგებს, პირველად გახდება ფიზა-ს ჩემპიონი. შემდეგ კი, ივლისში, მოსკოვში უმასპინძლებს „სოვეტსკი სპორტის“ პრიზის გათამაშებას, ხოლო სექტემბერში ზიმბაბვეს ერთგულთა ნაკრები სამპოტო კავშირში გამართავს ტურნეს, რომლის პროგრამაში იქნება ტესტ-მატჩიც, ანუ თამაში პირველი ნაკრებების დონეზე.

ბოლოს, საქართველოს გუნდებისათვის კეთილმოვანი ქართული სახელების დარქმევის შესახებ. ამ უდავოდ მოსაწონ აზრს ფართოდ გამოხატა სპორტმწოდებელმა, რაც, ალბათ, საბოლოო წარმატების იმედია, ამასთან, ამ საქმეს გაჯანჯლება არ ეგვებს: ისე ან მოხდეს, 10 მარტი — საკავშირო სპორტსაკომის სპორტთამაშობათა სამმართველოს რეგბის განყოფილებაში გუნდების განაცხადების წარდგენის ბოლო ვადა — კამათით გართულებს კარზე მოგვადგეს!

ზაალ ბიზინიოვილი.

სსრ-ის ლიგის მატჩები

გამართა პროფესიონალ ჰოკეისტთა ეროვნული ჩემპიონატის (სსრ) მორიგი ტურის მატჩები ჰოკეიში.

„კვებეკი“ — „პარტფორდი“ 0:5, „მონრეალი“ — „კალგარი“ 1:3, „ედმონტონი“ — „რეინჯერსი“ 2:3, „ნიუ ჯერსი“ — „მინესოტა“ 2:7, „აილენდერსი“ — „ნიუ ჯერსი“ 2:2, „ვაშინგტონი“ — „ლოს ანჯელისი“ 4:4, „ვანკუვერი“ — „ჩიკაგო“ 2:4, „ტორონტო“ — „ბოსტონი“ 1:2, „პარტფორდი“ — „სენტ

ლუისი“ 3:3, „დეტროიტი“ — „ბუფალო“ 3:6, „პიტსბურგი“ — „მინიპეკი“ 5:4, „ედმონტონი“ — „ჩიკაგო“ 3:6, „ბოსტონი“ — „სენტ ლუისი“ 4:2, „მინესოტა“ — „კვებეკი“ 5:3, „აილენდერსი“ — „ვინიპეკი“ 8:6, „კალგარი“ — „რეინჯერსი“ 5:3, „ფილადელფია“ — „ვაშინგტონი“ 0:1, „ლოს ანჯელისი“ — „ვანკუვერი“ 2:6, „ნიუ ჯერსი“ — „პარტფორდი“ 6:3, „ბუფალო“ — „მონრეალი“ 4:2, „დეტროიტი“ — „ტორონტო“ 8:1, „ბოსტონი“

— „ვინიპეკი“ 2:1, „პარტფორდი“ — „კვებეკი“ 2:3, „მონრეალი“ — „ბუფალო“ 2:1, „ფილადელფია“ — „აილენდერსი“ 7:4, „ტორონტო“ — „რეინჯერსი“ 1:1, „მინესოტა“ — „ნიუ ჯერსი“ 4:4, „პიტსბურგი“ — „დეტროიტი“ 10:5, „სენტ ლუისი“ — „ვაშინგტონი“ 4:4, „კალგარი“ — „ჩიკაგო“ 5:4, „ლოს ანჯელისი“ — „ედმონტონი“ 5:6.

დღეისათვის ლიდერთა ჯგუფში ასეთი მდგომარეობაა:

1. „მონრეალი“ 54 თამაშიდან 74 ქულა, 2. „კალგარი“ 51-დან — 73, 3. „რეინჯერსი“ 51-დან — 62.

(სპ. ივს.)

მოგებაც ახას ჰქვია

50 ათასი კაცი მონაწილეობდა საჩოგბურთო ტორნამენტში, რომელშიც ინგლისელმა იან იან-მა 5 მილიონი დოლარი მოიგო. ასეთ თანხას, როგორც სპორტული ჟურნალისტები ხუმრობენ, იგი არ მიიღებდა, მთელი წლის განმავლობაში რომ ემარცხებინა ვიღაც-ღვარი, ლენდონი, ბეკერი და თანამედროვეობის სხვა გამოჩენილი ოსტატები.

„სპორტლოტო“

გაუზიფინ მოსკოვში გამართა „სპორტლოტოს“ მორიგი, მე-7 ტორაჟები.

„სპორტლოტო 6 45“-დან: 8 (ტრეპე ვილბროლი), 11 (ფრენბურთი), 12 (ტანვარჩიში), 15 (ბალიარბითა და კანოებით ნიხონობა), 20 (აფროსნობა), 29 (სასტენლო სროლა).

„სპორტლოტო 5 36“-დან: 4 (კრივი), 11 (ფრენბურთი), 19 (სათხილამურო რბოლები), 27 (მშვილდონობა), 33 (ფეხბურთი).

***

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპორტლოტოს“ მორიგი, მე-6 ტორაჟების შედეგები, რომლებიც 5 თებერვალს გაიმართა.

„სპორტლოტო 6 45“-დან: ტორაჟში დაშვებულია 1904175 ვარიანტი.

ექვსი ციფრი ვერავინ გამოიყენო, ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (35) მოგება 2489 მანეთია, ოთხისთვის (2269) — 37, სამისთვის (38184) — 3.

„სპორტლოტო 5 36“-დან: ტორაჟში დაშვებულია 20 244 502 ვარიანტი.

ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (27) მოგება 10000 მანეთია, ოთხისთვის (5784) — 167, სამისთვის (199835) — 9.

06 ტორაჟის მოგებები გაცივმა 1989 წლის 20 თებერვლიდან 20 მარტის ჩათვლით.

ნორმან ბრუსი — ცაცია როგბურთელი

1968 წელს დრმა მოხუცებული, 90 წელს ვალაღილებული გარდაიცვალა მსოფლიო როგბურთის უთვალსაზრისო წარმომადგენელი ნორმან ბრუსი — ადამიანი, რომელმაც მთელი თავისი ხანგრძლივი სიცოცხლე შესწირა ჩოგბურთს.

1905 წელს ბრუსმა პირველად მიიღო მონაწილეობა უიმბლდონის ტურნირში. მან წინასწარი შეხვედრებში „ოლ-კემპის“ — მოუგო, მაგრამ ფინალში დათმო ბრძოლა ხ. დობერტისთან. იმ პერიოდში წინა შეჯიბრებაში გამარჯვებულები არ მონაწილეობდნენ ახალი ტურნირის წინასწარ შეხვედრებში. ისინი პირდაპირ ფინალში ხვდებოდნენ გამარჯვებულს. ნორმან ბრუსმა უიმბლდონის ტურნირი ორჯერ მოიგო — 1907 და 1914 წწ. მის სხვა წარმატებებს მიეკუთვნება ერთეულთა თანრიგში გამარჯვება ავსტრალიის ჩემპიონატში. 1911 წ. და ანდერსონთან ერთად წყვილთა ასპარეზობაში მან მოიგო ავსტრალიის ჩემპიონატი, ხოლო და პატერიონთან ერთად, 1919 წელს — ამერიკის ჩემპიონატიც. 1905-1920 წლებში ბრუსი მონაწილეობდა ავსტრალიის ნაკრების შემადგენლობაში დღეისთვის თასის გათამაშებაში, სადაც ა. უაილდინგთან ერთად საკმაოდ დიდ წარმატებებს მიაღწია.

აღსანიშნავია, რომ იგი პირველი ჩოგბურთელი გახლდათ, რომელიც მარცხენა ხელით თამაშობდა. ბრუსი გამოირჩეოდა ფილიპინული ოსტატობით, ურთულეს სიტუაციებში შესაძლო თავდაპირველობით, საჩოგბურთო წრეებში მას „ჯადოქარი“ შეარქვეს. მისი მოწოდებული ბურთები ძალზე ძნელი მისაღები იყო. იმ წლებში ავსტრალიელი „ჯადოქარი“ უჩვენებდა საკმაოდ მაღალი დონის თამაშს ბადესთან, შესანიშნავად შეეძლო მაღალი ბურთების მიღება და ზუსტად მიზანში გაგზავნა.

ბრუსის სპორტული ბიოგრაფიიდან უნდა გავიხსენოთ 1914 წელს ამერიკელ მაკალფთან გამართული ფინალური მატჩის ეპიზოდი, რომელიც გამოირჩეოდა დიდი დრამატულობით. მაკალფი, რომელსაც წითელი თმებისა და ყუბმარისებული მოწოდების გამო „კალიფორნიელი კომეტა“ შეარქვეს, როგორც წესი, არ აგებდა არც ერთ თავის მოწოდებას. მიუხედავად ამისა, ბრუსი მაინც თამაშობდა თავისუფლად და საკმაოდ ზუსტად. პირველი პარტია, რომელიც პაპანაქება სიტყვში მიმდინარეობდა, დამთავრდა მაკალფის გამარჯვებით — 17:15. იმ დროს ეს იყო გვიმების რეკორდული რაოდენობა გათამა-

შეხვედრის ერთ პარტიაში. მას ხანდახან უყვარდა კურიოზული სიტუაციების შექმნა. ეს მატჩიც შეიძლება ასეთთა რიცხვს მივაკუთვნოთ. მაკალფის მოწოდების დროს იგი მუდმივად იძახდა — „შახტ არ ვარ!“, რაც იწვევდა მეტოქის, მსაჯებისა და მაყურებლის გულისწყრომას. ბოლოს და ბოლოს ხუთპარტიიანი მატჩში გამარჯვა მაკალფინმა.

ბრუსი წყვილში თამაშის დიდი ოსტატი იყო. ვისაც კი მასთან ერთად უთამაშავს, თვლის, რომ იგი არის სამავალითო პარტნიორი და რომ მასთან თამაში ძალზე სასიამოვნოა.

1926 წლიდან 1961 წლამდე ნორმან ბრუსი გახლდათ ავსტრალიის ჩოგბურთის ფედერაციის თავმჯდომარე. ჩოგბურთისადმი თავდადებული შრომის და ერთგულების გამო ინგლისის მეფისაგან მან მიიღო სამეფო ჯილდო, ხოლო საფრანგეთში დაჯილდოვების საპატიო ლეგიონის ორდენით. მთელი ხანგრძლივი ცხოვრება ბრუსმა უძღვნა ავსტრალიურ ჩოგბურთს. მან თავისი მოღვაწეობის მანძილზე დიდი წვლილი შეიტანა სპორტის ამ სახეობის აღორძინებაში.

ალექსანდრე ჯიგლაძე.

რედაქტორი
თ. ბახჩილაძე.

ჩვენი მისამართი:
წერილებისათვის — 288096,
თბილისი, ლენინის ქ. 14,
დებუებისათვის — თბილისი, „ლელო“.

აღკვეთის მართლწინა:
წერილების განყოფილება — 22-27-55,
სამკაფიო — 22-27-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 22-27-58,
„მერანი“ — 22-27-26, „მარტვი“ — 22-27-27.

ჩვენი მისამართი:
საქართველოს კ. ც. ა. ხ. გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენის სტამბა. 288096, თბილისი, ლენინის ქ. 14, აბეჭდება ოცხე-ტური წესით საგაზეთო კორპუსში: ხომარაულის, 29.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 6